

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
helyettes szerkesztő: **Szabó Sámuel**.

Tartalom: A párisi közkiállításról. XVIII. — A rétművelés és alagsóvezetés érdekében. V. S. — Kerti munkálatok, különös tekintettel az őszi időnyre. Dr. **Farkas Mihály**. — Az erdélyi gazdasági egylet kert. szakosztályának működése. **Szentgyörgyi Lajos**. — Egy kis gyakorlati útmutatás, méhészek számára. — A debreczeni lóvásár eredménye. — Értesítés. — Vidéki gazdasági tudósítás. — Szerkesztő postája. — Piaczi árak. — Hirdetés.

A párisi közkiállításról.

(Eredeti tudósítás.)

(G. V.) XVIII. A gyümölcskiállítás második sorozatának, mely october 1—15-ig folyik le, az elsőnél nagyobb érdeket kölcsönöz az, hogy itt a nemzetköziség sokkal inkább kifejezésre jut, a mennyiben Ausztria, Dánia, Németalföld, Belgium, Olaszország és Anglia küzd a francziával a pálmáért. Hazánkat itt hiába keressük, pedig belföldi vagy jól honosult almáink és körtéink, esetleg cserépben bemutatott nevesebb szőlőink bizonyosan számot tettek volna és különben is ma már jelentékeny kiviteli cikket képeznek. De, úgy látszik, senki sem gondolt erre, senkinek sem volt kedve, vagy — pénze e célra néhány forintot áldozni; pedig az erkölcsin kívül még tán anyagi hasznot is lehetett volna elérni!

Lám **Welpner Lajos** Botzenből megragadta az alkalmat és bemutatta déli Ausztria a gyönyörű gyümölcseit. Két oldalt az exportra szánt ládák, gondosan csomagolt almákkal, közbül szépen rendezett gyümölcsös kosarak és vagy 100 faj különböző alma, körte, szőlő, gesztenye, dió stb. képezi kiállítását. A botzeni gyümölcs mind nagyon szépen fejlett, többnyire ismeretes fajták; idézzük a szőlők közül a különféle muskotályt; az almák sorából Tirol büszkeségét, a Rozmarint, valóban nagszerű példányokban, a nemes Galambkát, a piros téli Calvill, a szürke Canadai reinettet és a pompás Gravensteinit; míg a

körték közül a **Kopertscher**, **Diel**, **Izembart**, **Angoulémei herczegné**, **Jaminette**, **de Jonghe** és **Medaille d'or** köti le figyelmünket. Említésre érdemes az „**Uj vajkörte**,“ kivált ha oly jó, mint minő szép. Továbbá, a nálunk is ismert szép „**Musch-Musch**“ kajszinbaraczk mellett, szép őszi baraczk magonczot is találunk.

Dánia 165 alma, 116 körte és 16 cseresznyefajjal eléggé jól van képviselve, általános jellemzésül annyit mondhatunk, hogy gyümölcse inkább kicsiny, de különben igen szép. Mint figyelemreméltóbb körtéket **Wendt Ferencz** kertészetéből: a **Jaques Chamoret**, **Onodago** és **Beau présent d'Artois** fajokat lehetne jelezni; nagyra fejlődve csak a **Catillac**-ot látni, a **Tongre**, **Clairgeau** stb. jóval kisebb a rendesnél. Az almánál a nagysági különbség kevésbé észlelhető; ismerőst keveset látni, mert a helyi név dominál; kiváló a **Langeland** és a **Lundsberg**, a **Gruasten** név az ismert **Gravenstein**inek felel meg. — **Batzke** **Friedrichsburgban** nyolcz gyönyörű őszi baraczkot és hét szőlőt mutat be magból, a nevek újak, a fejlettség — ha szabadföldi — nagyon nevezetes. A kertészeti iskola **Vilvordeben** 25—25 körtét és almát küldött, az előbbi kicsiny és nem igen jelentékeny, az utóbbi közül néhány **Peppin** és **Reinette** válik ki, nevezetesebb ujdonság nem tűnt fel.

Németalföld az ottani kertészeti és botanikai társulat czége alatt collective jelent meg, a kiállítók között a királytól a szerény földmivesig az ország lakosságát képviselve látjuk. A fajok száma 900-at halad, egytől-egyig nagyon szép. Az ismerősök közt megemlítjük: a **Carafon**, **Diel**, **Tottleben**, **Jaminette**, **Clairgeau** körtéket; **Golden noble**, **Gravensteini**, **Drap d'or**, **Sándor czár**, **Osnabrücsi reinette** almákat; mint tán kevésbé ismeretesekeket: van **Akers** szép reinettejét, **Brabanti belle fleur** és **Zoete Wikorpipeling** almát és az őszi **Fondante** körtét lehetne feljegyezni. A hollandi tárlat kétséget nem hagy a felett, hogy a gyümölcsészet ott igen szép fokon áll.

Venio nunc ad fortissimum virum . . . Majd másfél-czer fajjal előttünk áll a pomologia egyik érdemes nagymestere: Belgium! mely főleg társulatok és csak elvétve van egyesek által képviselve. Mondanunk sem kell, hogy a bemutatott gyümölcsök felette szépen és egyenletesen vannak fejlődve s az illetékes szakértő részletes tanulmányának megkapóan érdekes anyagot nyújtanak. E sorok írója felette sajnálja, hogy hazai gyümölcsészeink közül egy sem tehette meg a nagy útat ennek megszemlélésére, mert termelésünk ezen fontos ága ezáltal kétségkívül sokat nyert volna — az itt leírtak csak halvány képét adhatják a bemutatottnak, annyival is inkább, mert a kiállítók maguk nem igen jelestek meg és így a kétségesekre nézve felvilágosítást nyerni nem lehet.

A belga kiállítók közül megemlítjük a lüttichi fatenyésztési társulatot, melynek szebbnél-szebb gyümölcsei közül tán megkísérélhető volna a Beurré de Mérode, Bon chrétien d'Espagne, Bergamotte Suisse és Triomphe de Liège körte; az almák közül a Court pendu des Carmes, Pomme Hardy, Roi de Beaufraipont, Duchesse de Brabant és Belle Dubois. A nálunk is ismetések gyönyörű szépen vannak fejlődve, így az Angoulême és Clairgeau például, valamint a Sándor császár és Gravensteini alma.

A brüsseli központi fatenyésztési társulat kevésbé ismeretjeli közül csak a Marie Louise Delcourt, Avocat Latour, Soeurs Grégoire, Poire Durondeau, Beurré Hardy körtéket; a Président Dufays Dumonceau, Pomme d'argent és Reine des reinettes almákat hozzuk fel. Nevezetes az, hogy a sűrű Kanadai reinette és a Diel vajoncza minden országban, sőt minden egyes gyűjteményben szerepel és itt is, — ott is mint elsőrangú van becsülve. A mechelni Sz. Dorottjáról címzett földműves és kertésziskola kicsi, de érdekes gyűjteményt mutat, kiváló szép a körték közt az Angoulêmei, a husvéti pergament és a Clairgeau. Az egyes kertészek közül Capenick, Peissmann és Janssens czégek jelestek meg, az első gyönyörű Golden noblet és nyári (?) Calvilt állított ki; különben mindhárman a belga gyümölcsészet előhaladottsága mellett bizonyítanak.

Olaszországot 300-nál több fajjal ismét Cirio Ferencz képviseli, van neki igen szép esemege-szőlője, számos muskotálylyal, de főleg helyi névvel: diója, mogyorója, gesztenyéje és déli gyümölcse. Az alma és körte majdnem mind tájnévvel bír, alig lehet egy-egy hiteles nevet: sűrű vajkörte, angol-reinette sat. találni, a gyümölcs különben mind szép és kiválóan piacos.

A francziák között mindenekelőtt Jamin Nándort találjuk Bourg la Reineből, a ki cserépbén cordonfákat mutat be, teljesen tele kisleve Calvilokkal. A körül-belül 400 fajt számláló gyűjteményből fel lehet sorolni a Court pendu, Menagère, téli Calvil sat. almákat; a Diel, Hardenpont, Triomphe de Jodoigne és Bon chrétien d' hiver körtéket; a kevésbé ismertek közé felvesszük a Belle fleur jaune (Lineous pippin), Rambourg d'été, Déans Codlin és Cox s Pomona almát; a Duchesse de Bordeaux (Bergamotte Perrault), Doyenné blanc, doré vagy St.-Michel és a Doyenné Perrau körtét. A Pomme de Tirol itt mustalmául szolgál, több jelentéktelennel együtt; néhány gyü-

mölcsfajta, mely nálunk jól diszlik, éppen nem sikerült u. m. a Gravensteini, a Reinette van Mons és néhány Bergamotte. A normandiai kertészeti társulat az almamust anyagát mutatja be három osztályban: a koraiak szeptemberben érnek és 5 1/2-6 fok szeszartalommal bíró mustot adnak; a közepes érés octoberre esik, szesze 8-9%; a későit novemberben szedik, szeszfoka 10-12% és néhány évig is eltartható. A csemegealma nem sok nevezetességet nyújt, egy pár Reinettel a Sándor császár emelkedik ki, dicsérendő azonban a gondos etikettirozás, mely a legszükségesebb adatokról pontos felvilágosítást ad.

A clermonti társulat 150 faj alma és körte, kevés szőlő és barackkal szerepel, itt is a minap említett osztályozást lehet találni: t. i. elfogadott és tanulmányra szánt gyümölcsöt. A jó régi gárdából kitűnik: Bon chrétien d'Espagne, Catillac, Duchesse d'Angoulême, Délices Hardenpont, Capiaumont és Sterkmann körte; Bleuheim peppin, Kanadai reinette és Sándor császár alma; mint kevésbé ismertek tán a Baltet pére, Hardy és Jalousie de Fontenay körte; a Haute bonté reinette, Bedfords-hire és Belle d'avril alma említhető meg; mint szőlő a violaszínű és arany chasselas, fekete muskotály és frankenthali foglal első helyet.

A clermonti gyűjteményben az october 4-én működött jury több nevet helyesbített. A coulommiersi társulat szintén vagy 150 fajt küldött; almája és körtéje valóban óriási, így a Belle des bois, Rambour d'Amérique, Kanadai és angol reinette; a Fondante des bois, Clairgeau és Diel körte, mindannyi jól etikettirozva és a hozzávetőleges érési időszak jelzésével el látva. Az orleansi kertészegyletnél feljegyezhető a mintegy 200 faj közül a Belle de Bruxelles és Curé körte, igen szép calvilok és gyönyörű Adam parmain! A Vendééből 150 faj érdekes körte és alma magouczot látunk képviselve, a nemesek közül figyelemre méltó a Beurré gris de Luçon, Maréchal Vaillant és Beurré Aurore körte.

Egy kertész Fauque Jenő Corbeilből, vagy 120 faj között igen szép szőlőt mutat, névszerint a Parc de Versailles az, mely kiválik és nagy hosszukás áttetsző bogyóval kecsgetti a szemet. A körte óriási, így a nálunk legfeljebb közepes Broom park, a Doyenné St.-Michel és több más.

A központi kertészegylet Lilleben — 300 faj — szintén hatalmas példányokat küldött: a Reinette de Flandre és Warner St. King almát, a Calbasse monstre és Beurré Six körtét; e gyűjtemény minden részletében nagyon érdekes.

Bourg la Reineből özvegy Durandné szőlői — 170 faj — közül a haslas Fontainebleau és Napoleon, a Verjus, a Hative van der Loan és néhány muskotály nyeri el a pálmát. Furcsa egy fehér, kecskececs alakú szőlő, mely „tokaj noir“-nak van keresztelve, miglen a „Gersette de Tokaj“ név vastag és nagyszemű kék szőlőn fityeg. Valjon mit szólna ehhez a Hegyalja nektárját szüresülő inyencz, ha ebből az „izéből“ készítenék kedves ötputtonos italát!!!

Az ardennesi egylet gyűjteménye csak 100 fajt számlál, de érdekes, mert zordabb vidékekről került; mindamellét a fejlettség igen szép, kivált a Beurré Bachelier és Doyenné Mérode körtéknél és a Reinette Bourgogne és Pomme Quetier al-

máknál. A villemomblei szintén csak 120 fajta gyűjtemény, kiváló gyümölcsöt tartalmaz, mint az Uj-Poitou, a Beurré Chaumontel körtét, a Belle Josephine és Pigeon d'hiver almát. A meauxi kertészeti egyesület 150 faj gyümölcsének nagyobb példányainál a súlyt találjuk feljegyezve, így például egy Triomphe de Jodoigne 550 grammot, egy Diel vajkörte 680 grammot nyom. Legszebben és legteljesebben Nancy központi kertészeti egyesülete van képviselve, 1000-nél több fajta mutat be szebbnél szebb példányokban, melyeknek jelesebb fajtái különben már mind említve voltak és így csak arra szorítkozunk, hogy a szőlők közül a sokféle pompás Chasselast és a Malvoisiet említjük, míg a barackok között a gyönyörű Tétons de Venus és I. Leopold vonja magára a figyelmet.

Mindezen leirtak a kiállítási iparpalota hosszában terjednek el, a tulajdonképeni csarnokokba csak most lépünk be. A híres Leroy utódai 300 almafajtát állítottak ki, mind szépen fejlődve; kiválóan az Adam parmain és Framboise, (málna alma), a kínai és Anjou reinette sat. Ugy látszik a tisztelt utódok nem eléggé használták elődjük ismert pomológiai szótárát, mert több gyümölcsnév hamis volt.

Jourdain és Godard tárlatai nevezetesek, az elsónél a példányok fejlettsége bámulatos, a másik gyümölcsmustnak való érdekes alma és körtemagonczt mutat be. Duhamel pedig, kinek kertészete Neauphle le Châteauban található, kevés, de óriásira nőtt fajokat küldött, így a St.-Germain, a Beurré magnifique, Clairegeau sat. Croux és fia 400 alma, körte és szőlővel jelent meg; említjük a Dielt, Colmar d'Arenberget, fehér Calvilt, Sándor czárt és néhány még névtelen magonczt. A 70 fős gyönyörű szőlő közül különösen feltűnő a szép Chasselas Vibert, a nagyszemű kék Malvázia; a St.-Antoine, hosszukás bogyoja késői kék szőlő és a Chasselas Duhamel. Baltet testvérek faiskolája alma és körte magonczokat küldött be. Quin a Normandiából 800 mustnak való körtét és almát állít ki, a legteljesebb gyűjtemény, mely képzelhető, de csakis helyi érdekű. A múlt kiállítás néhány jelese újból megjelent, így Rose Charmeux, Margottin, Durand özvegye és mások. Az utóbbi, melynek szőlőjéről feljebb volt szó, közel 350 alma és körtét hozott, közte fejlettségre kiválik: Catillac, Triomphe de Jodoigné, Passe Colmar és Beurré Dumont körte; Sándor czár, Kanadai reinette és Belle fille normande alma. Több kisebb kiállítót elhagyva, a vincennesi faiskolára térünk át, mely Páris városának tulajdona és Du Breuil által van igazgatva. A gyűjtemény azonban sem nem nagy, sem nem érdekes, sőt a gyümölcs maga sem felel meg azon várákozásnak, mely itt és ezen környezetben kiindulási pontul kell hogy szolgáljon. Említsük még meg Millet szép Jucunda eprét és ugyanannak fehér „Quatre saison“-jat, melyet igen jónak mondanak.

Garnier Galetti Ferencz Turinból alma, körte barack és utánzatokat küldött, e czég különben már Bécsben is szerepelt. Itt bemutatott tárgyai azonban, szerény véleményünk szerint, nem mulják felül a nálunk ismert Arnoldi-féle imitációkat.

Van még -- és több nevezetes kiállítótól -- burgonya és másféle fűszerek, de miután october 16-31-éig külön vete-

ménykiállítás fog tartani, ezekről a teljesség kedvéért együttesen fogunk referálni. —

A rétművelés és alagsövezés érdekében,

A nmlgu. földművelési ministerium Kvassay Jenő kulturmérnököt a kolozsmonostori m. k. gazdasági tanintézethez leküldötte, hogy itt szétnézvé, jelentést tegyen arról, mily terjedelmű és rendszerű rétöntözés volna itt berendezhető s esetleg szintén az alagsövezésből is nyilnék-e alkalom vagy szükség a kivitelre. Nevezett mérnök ur, a kinek e szakokban való munkásságát már az ország sok részében tett berendezések sikerei dicsérik, f. hó 12. és 13-án a gazdasági tanintézetnél megtette látogatását s bő alkalmat talált itt úgy rétöntözési, valamint alagsövezési berendezésekre s így az ő teendő jelentése alapján bizton várható, hogy már a jövő tavaszon a nmlgu. ministerium gondoskodik e műveleteknek a tanintézet birtokán leendő megindításáról.

E bizton reményelt berendezések elsőrendben a szakotatás érdekét lesznek hivatva szolgálni, hogy általuk a rétművelés s talajjavítások tana kellőleg megvilágíttassék s hogy az itt gyakorlatban foglalkozó tanulók saját kezelésük s munkájuk alkalmával a berendezések minden részletével s használatával gyakorlatilag megismerkedjenek. De nézetünk szerint e berendezések nemcsak a várt oktatás közczéljait szolgálndják, hanem valódi hasznosságuk mellett nyilt például és szemletárgyul szolgálndanak a nagy gazdaközönségnek is, mely is itt a sokat emlegetett, de ritkán látott melioratiókkal megismerkedvén, az ez irányban teendő munkálatoknak az egyes birtokosok és gazdák körében indokát, rugóját képezhetik azon régi közmondás alapján: exempla trahunt.

Nagyon helyes, sőt szükséges is, hogy nem ismert, szokatlan és oly természetű gazdasági javításokat, melyeknek nem teljesen szakszerű kivitele nemcsak pozitív kárral jár, hanem sok időre visszaveti a gazdáknak ez ágak iránti bizalmát és vállalkozási hajlamát, a kormány kezdeményezzen és saját szakértő egyéne által juttasson kivitelre. Mert a jó sikert mutató műveletek első példái azok, amelyek legtöbb érdeket bírnak fölkelteni, egyuttal a bírálat is szigorú bonczkése alá veszi az újdonságokat. Az itt szóban levő és bizton reményelt műveletek megindítása tehát valóban a legjobb helyen és legtöbb kezességet nyújtólag dicséri kormányunk tapintatát.

Az is való azonban másrészt, hogy a több költséget igénylő javítások a szorult viszonyok és az elodázhatóság miatt épen napjainkban és nálunk nem igen számíthatnak elterjedésre. Azonban nem gondolunk és nem is reménylünk oly rohamos haladást e téren s nem is lehetne kívánni, hogy a birtokosság a melioratiók e drágás neméhez forduljon akkor, mikor még egyéb sürgősebb követelményeket kell kielégítenie. Igen jó lesz kezdetnek az is, ha e mozgalom megadja az impulsust a javítások primitív műveleteinek nagy körben leendő végzéséhez. Erre pedig igen bő alkalom kínálkozik mindenfelé: rétjeink hitvány bokrokkal földvék majdnem mindenütt; másutt meg a kitűnő lapályfekvésekben is hitvány, savanyu füvek teremnek a túlvizenyösség miatt, pedig amott egy kis gondozás és takari-

tás, itt meg egy egyszerű árok húzása kétszer oly jóvá és becessé tehetné a terményt s becessébbé tenné a földet is; még több helyen ismét mily kedvezőleg lehetne fölhasználni a csorgókat, forrásokat egy egyszerű öntözésre is! Ha tehát e mozgalom csak ezen egyszerű műveletek végzésének szükségéről, elodázhatlanságáról kezdi meggyőzni a nagyobb gazdai köröket, már is jutalmazó és áldásos lesz eredménye az egyes birtokok javulása által a nemzetgazdaságra, ha nem is tekintjük a dollog másik oldalát és hasznát t. i. a jobb takarmányon állataink és állati termékeink gyorsabb és jobb fejlődését s ez által gyors hasznára-fordulását; már pedig kétségtelenül ez is együtt jár e javításokkal.

Minden akadályok dacára is hisszük, hogy akadnak birtokos uraink közül többen, kik Kvassay kulturmérnök urnak a jövő tavaszon leendő itt időzését felhasználják arra, hogy az öntözés vagy lecsapolás érdekében tanácsát igénybe vegyék. És ha többen, ha csak nyolczan—tizen lennének is, a kik birtokaikon a réntözés és gondozás mesterségében begyakorolt egyszerű munkásokat alkalmazni hajlandók volnának s ha azután az u. n. rétmesterekből (kik azért még lehetnének kerülők, esőszők is,) az évi állandó szükséglet az ezen művelési ágazatra fordítandó gond nagyobb mértékének terjedésével állandólag és évenként igényeltetnék, úgy, a mint ez már a felföldön foly: akkor bizonyára megvalósítaná kormányunk azon, szintén most hozott szándékát, hogy t. i. rétművelés, öntözés és vízmunkáiban a mérnöknek segédkező, már berendezett öntözési művelet fenntartó és gondozó s egyszerű öntözéseket önállólag is beállítani tudó munkások képzésére külön rétművelési tanfolyamot nyisson úgy, amint annak megnyitása már felsővidéki gazdasági tanintézetünk mellett biztosnak tekinthető.

Tagadhatlanul ezen intézmény is egyike lenne mezei gazdaságunk fejlesztő emeltyűinek.

Én hajlandó vagyok hinni, hogy a jelennél jobb jövőben majd ezen intézmény életbeléptetésére is rákerül a sor.

V. S.

Kerti munkálatok,

különös tekintettel az őszi időnyre.*)

A növénytenyésztés sikere nagy részben a maga idejében és kellő módon megejtett földi munkálatoktól függ.

Tekintettel hazánk aszályos éghajlatára, mindenek fölött a tél előtti előkészítő munkálatok azok, melyeket ügybarátink különös figyelmébe ajánlunk; éveken át tett összehasonlító kísérleteim minden körülmények között a talajnak, — lett legyen az bár laza, homokos vagy pedig kötött agyag, — tél előtti ásását, forgatását, mélyítését vagy rigolirozását a jövőbeli termésre legelőnyösebbnek bizonyíták.

Voltak évek, midőn a tél előtt parlagon hagyott föld alig egy talpnyira ázott át, míg a mellette levő ugyanazon minőségű talaj 2 lábnyi mélységre nedvesedett meg; már most ha az amúgy is gyér nedvességű földet tavasszal fölbizgatjuk, a bekövetkező szárító szelek s a rendszerint beállani szokott aszá-

lyos időjárás azt végkép kiszikkasztják; míg ellenkezőleg a tél előtt parázsra mivelte kellőleg átmedvesedett föld az időviszontagságával tovább daczolni képes s így a növényélet fejlődését biztosítja.

Van azonban az őszi munkálatoknak még több oly előnye is, melyek fölött kissé elmélkedni, úgy hisszük, nem épen fölösleges. Elmondottuk innmár föntebb, hogy a nedvesség az őszy folytán megmunkált talajjal sokkal nagyobb mélységre huzódik le, a téli fagy, hó és esővíz nem csak erőművelig (mechanikailag), hanem vegyileg is működik, — s mig egyrészt a fagy nagyobb mélységben átjárja a földet, a rögöket és göröngyöket elporlasztja, más részt az ásványi elemeket is fölbomlasztva, azokat a növény által könnyen áthasonítható sókká átadomítja; de ez még nem minden, — tudjuk ugyanis, hogy a rovarok és kártékony férgek petéi és bábjai megszámlálhatatlan sokaságban rejtőznek a termő föld rétegében s ott alusszák át téli álmukat, a nyugodtan hagyott föld tehát kényelmes tanyáját képezi ezen férgeknek, mig ellenben a tél előtt fölforgatott talajban nagyrészt elpusztulnak; innen tapasztalhatjuk azt is, hogy őszi ásás vagy mélyítés után kevésbé vannak növényeink kitéve ezen kártékony rovarok és férgek pusztításának, mintha a földet termés után tavaszig nyugodtan hevertetjük.

Elvégre van az őszi előkészítő munkálatoknak még egy nagy előnye pénz- és időkiméltetés tekintetéből, a ki hazánk klimatikus viszonyaival csak kissé ismeretes, tudni fogja, hogy a négy évszak közül csakis az őszy az, melynek természetes lefolyása legrendesebb, a tavasz, úgy mint a nyár és tél a legnagyobb szélsőségek között ingadoznak, de legkivált a tavasz az, melyre egyáltalában számítani nem lehet; a téli zord évszakot, mely nem ritkán márcziusig eltart, rögtön alig néhány nap alatt nyári forró napok váltják föl, ilyenkor aztán a munka összehalmozódik, a gazda azt sem tudja olykor, hol áll a feje, ha tehát a munkával elkésett, kipótolhatlan vesztesége, a vetéssel elmaradt vagy a legkedvezőbb időszakot arra elszalasztja: de még a napszám és munka erő is sokkal drágább tavasszal, mint őszykor, midőn jóformán fele árán áldásosabb munkát végezhet; a mellett a tavaszi szárító szelektől kiszórt földben a magvak rosszul, egyenlőtlenül csíráznak, kelnek, minek nagy hátránya a jövőbeli termésre nézve nagyon érezhető; mindezen okokat szem előtt tartva és megfontolva, nem lehet eléggé ajánlanunk az őszy munkálatok fogvatba vételét, legkivált pedig oly éghajlat alatt, mint hazánk éghajlata, hol a gazdának minden számításai a szeszélyes időjárástól függve, olykor néhány kedvezőtlen nap lefolyása alatt tönkre mennek.

Mielőtt még jelen cikkünket befejeznők, legyen szabad néhány szóval a földi munkálatok mikénti megejtéséről megemlékeznünk.

Ásás és ásás, forgatás és forgatás között igen nagy a különbség: ki a földet csak úgy fenyedén fölturja, az többet ront, mint használ, egy jóra való hegyes ásóval ősszel a termő föld rétegét egy lábnyira meglehet forgatni, — forgatni mondom, úgy hogy az tökéletesen fölforduljon, azaz, a mi addig alól volt fölülré és viszont jusson, ez által nemcsak a talaj

*) Muttatvány a „Kertészgazdászati Naptár“-ból 1879-iki évre, szerkeszté Dr. Farkas Mihály; a naptár ára 80 kr.

kellő mélységre lesz megmivelve, hanem a földszinén heverő nyári gyom- és parajmagvak is oly mélységbe kerülnek, melyben többé nem csíráznak, hanem elfullnak; a jó forgatás tehát még a gyomtól is tisztítja a földet, míg ellenkezőleg a csak fenyedén megejtett porolással csak a gazt növeljük és szaporítjuk: ugyanerre kell ügyelnünk az árkolás és mélyítésnél is, itt még különösen azért is, mivel az éveken át leszivárgott tápelemek az alsó rétegben vannak összehalmozva, melyeket csak úgy tehetünk ismét hasznalhajtóvá, ha a földet tökéletesen és rendszeresen megfordítjuk. —

Az erd. gazd. egyesület kertészeti szakosztályának működése.

V.

1878. szept. 4-én néhány tárgy fölötti eszmecsere után izlelésre kerültek: az egyesület köztelkéről igen jeles Alexandrine Douillard körte, finom Olasz szilva; nagyszerű Korai bíbor s kiváló Korai kegyencz piros baraczkok; id. Bodor Páltól: Szent Lőrincz fekete, piros Málvázia, zöld Magdolna és Málinger, mint igen jó érett szőlők s tenyésztésre mind ajánlhatók; Brassai József ismert kitünő Vilmos körtéje; Krézsek István, köztelki kertész jeles Cserhaju-muskotály és Bibiresos ananász dinnyéi, s még sok jó gyümölcs.

Sept. 11-én intézkedett a szakosztály egy 5 tagu bizottság kinevezése útján affelől, hogy a dicső-szent-mártoni terménytárlatra küldendő gyümölcs- és szőlőanyag kellő módon és időben hozassék össze; egyúttal izleltettek:

Brassai Józseftől kitünő Reváli alma — valódi; id. Bodor Páltól: remek Vilmos körte, melynek egyetlen hibája az, hogy nem téli, különben minden körték királya lenne; Nagy Dániel nem gyengébb Pomme — belga — ananász almája; Szentgyörgyi József Septemberi bíbor finom magoncza; a köztelekről mindig termő, jó piros málna; id. Bodor Páltól a multkor is izlelt finom zöld Madelainon kívül fejer Chasselas és Dolcetta-alias piros Chasselas; Szenkovich Márton igen szép és jó Piasah fekete és Smirnai piros muskotály, szőlők; továbbá Szentgyörgyi Lajostól sárga selyem vagy lindai — Kindsheimi, — zöld selyem Margit; zöld Magdolna, Madelain Angevine, nagyszerűség; Fejer alicante, ritka szép és jó; Uva reginae alba = Genuai zamatos; Sárga atlasz, alias Augusztána és a mindent fölül muló Golden Champion; végül id. Bodor Pál igen szép és finom piros belü mogyorója és Krézsek István egyesületi kertész Prescott és Theba jeles dinnyéi.

Sept. 18-án az „Erd. Gazda“ 38-ik számában már ismertett kisázsiai jeles dinnye-csoporton kívül — id. Bodor Pál őszi kék Füge szilvája és Bavay ringlója és Szentgyörgyi Lajos teljesen érett ismert Olasz szilvája és minden őszi baraczkok királynéja, a magvaváló hó fehér Paulina (Degenfeld grófné); Csulak Dániel és Szentgyörgyi József jó őszi baraczk magonczaik izleltettek.

Sept. 20-án minthogy a mult ülés idejét nagyban a dinnye-kóstolás vette el, a rendes gyümölcs-izlelés mára halasztatott; a mikor a roppant bő anyagból következő jelesek megaslattak ki:

Id. Bodor Pál nagy selymes Tányér, hazai almája; őszi piros Calvilja, Revalija; Szent Lőrincz fejer Muskotály és Genuai zamatos szőlő. A köztelek Sándor czár és husz unczia óriás és jó almái s fűszerillatu Ferdinand de Mestre körtéje; Gramma dromme, Chass. fonteneblau, Margit és korai Chass. jó érett szőlő. Szentgyörgyi Lajos szép és jó Beurre blanche őszi perg. körtéje; Brassai József Lindley őszi baraczkja és valódi Gravensteini almája. Csulak Dániel teljesen érett hazai körvér, király, járdovány és leányka szőlő a jó hírű Kómálból.

Sept. 25-én többnemű intézkedések és eszmecserek után izleltettek: Szentgyörgyi Lajos valódi Transilvanienje (Erdély szépe); id. Bodor Pál Gravensteini és Revali finom almái, Calbasse Carafon jó körtéje; Violaszin és augusztusi fekete Muskotály, Madelaine imperial néven Passatuti és sárga selyem, kindsheimi korai, mind finomak, szintén igen szép nagyféle jó Krizbaiféle dió; a köztelekről, a multkor izleltéken kívül: Chas. blanche, Chass. croquant, Chass. rouge, Andalusi piros muskotály, Piasah nagy szemű fekete és Cotté dóré = fejer burgundi (ebből készül a híres Sabli bor) mind szép és jó szőlők. Szentgyörgyi Józsefnek egy ujdonaúj jó piros baraczk magoncza.

October 2-án kitünt id. Bodor Pál jó illatu és zamatos Rousselet körtéje és Hutter Sámuel Fejer török vagy Malaga nagyszerű szőlője.

Oct. 7-én rendkívüli ülés volt és pedig nem csupán a szakosztályi tagokból, de több mint 20 tagból álló szakértő szőlészekből hozva össze. Tárgya ezen összejövetelnek azon 80 féle jelesebbnél-jelesebb szőlő volt, melyet Szentgyörgyi Lajos egyesületi képviselő hozott magával a dicső-szent-mártoni terménytárlatról a Mathiász, kassai szőlész által ott kiállított 152-féléből. E fajok az egyesület kert. szakosztályja jegyzőkönyvében névszerint bejegyezvék s épen azért itt a térszűke miatt most mellőzzük; azonban, ha időnk és a tér engedendik, szívesen közölni fogjuk e lapok hasábjain, jó szolgálatot vélvén tenni ezáltal oenológusainknak. Volt ám jegyeztetés mindannyiunk részéről! midőn például egy Golden Champion, Duchesse of Buccleuch-Grös dóré, Royal Ascot, Muscat Ottonel, Muscat le Enfant trouve, Chasselas duc de Malakoff, Chass. Vibert, Chass. St. Fiacre, Gibráltár, Muscat Boovod, Marchione, Mirables, Chasselas gros Coulard, Muscat traube Kolben, St. Aubin, Chass. Duhamel, Chass. Diamant, Chass imperial stb. csaknem egyről-egyig nagyszerűség.

Oct. 9-én Szentgyörgyi Lajos d.-szt.-mártoni referadóján kívül, mely tudásul vétetett, izleltettek: Gr. Haller Ferencz-től Apati alma, mely finomságra a Revalival vetekedik; id. Bodor Pál őszi nagy selymes, kitünő jó alma; Brassai József valódi Gravensteinija igazi jó és új körte magoncza, bármely kertnek kincsévé válhatik; a szakosztály „Brassai József vajkörjének keresztelte; Fekete Pál óriás Tottleben tábornokja, most nem elég jó; Szentgyörgyi Lajos kitünő Calbasse Boscja és igen jeles dr. Capronja; Brassai József finom zöld Izembartja; id. Bodor Pál finom sárga lindaija

Kindsheimi, sárga St. Lőrincz muskatálya, Korbuly Bogdán kintű Fondaut de bois; Vályi Elek oriás, taplós Calebasse Carafonja.

Szentgyörgyi Lajos,
szakoszt. jegyző.

Egy kis gyakorlati útmutatás, méhészek számára.

Hazánk legtöbb vidékein szeptember hó beköszöntével a mézhordás is megszűnik. Ekkor megkezdődik a méhésznek egyik fontos teendője, a méhcsaládoknak télre való előkészítése. A méhcsaládok jó betelelése és szerencsés kiteleltetése egyik legfőbb kelleke a sikeres méhtenyésztésnek, s úgy hiszem nem fogják lölem rossz néven venni a kezdők, ha ez irányban részökre némi útmutatással szolgálndok.

Mindeuvelőtt a családok általános, azután pedig részletes átvizsgálása veendő elő. A ki méhtelepét bizonyos számig emelje s azon túl szaporítani nem áll szándékában, minden esetre ki fogja jelölni, hogy melyik családok maradnak meg télire, melyek erősítettessenek vagy egyesítettessenek; mely királynék maradnak s melyek távolítottak el. A kezdő méhész, ki csak is családok szaporításával foglalkozik, nem igen fog törődni e különben igen fontos kellekekkel. Pedig épen őt óhajtom figyelmeztetni arra, hogy ne mindegyik méhcsaládját telettesse ki; mert a gyenge családokkal örökös bajt és vesződséget szerez magának.

Meleg kaptár, termékeny anya, elegendő mézkészlet: azon kellekek, melyeket a betelelésnél szem elől téveszteni nem szabad. Hogy a viasz-épitmény új-e vagy régi, arra nem igen sok súlyt kell fektetni. A régibb épitményeknél a telelésnek igen sok előnyei vannak, de vannak azoknak tulajdon hátrányai is, azért a régi (fekete) sejtákat a költőürből okvetlen el kell távolítani. Ez áll a heresejtekre nézve is, s fölös számban a költőüriben meg ne türessenek, ne hogy a szorgalmas munkások helyett a nagyszámu fogyasztók legyenek nagyobb számban.

A viasz-épitmények száma — magától értetődik — a család népességének feleljen meg; ez irányban általános szabályt felállítani igen nehéz. Általában óvom a kezdőt a viasz-épitmények túlságos megszükitésétől. A méheket kis ürbe szorítani össze, nem tanácsos. Sokan csakis annyi épitményt hagynak a kaptárban, a mennyit a méhek befődni tudnak, de ez mindenkor kerülendő; mert sok veszteséget okoz.

Hogy a betelelésre szánt család elegendő népes legyen, azt úgy hiszem bizonyitanom fölösleges. A népesség mellett még elkerülhetetlenül szükséges az elegendő téli készlet is. 10 kgm minden körülmények között elegendő. A mely családoknál a készlet a nevezett mennyiséget nem teünné ki, úgy az etetések által pótolassék, minek azonban már augusztus hó második felében meg kell történni, hogy a méhek a felhordott táplálékot be is fűdhessék. A mely családnak sok a fedetlen méze, az abból többet is emészt s hamarabb megkapja a vérhast. A táplálék mindig nagy adagban nyujtassék, s épen nem ajánlatos azt felmelegített állapotban etetni, mert azt akkor kárba vesztették tekinthetjük.

A kinek méze nincs, annak okvetlenül szükséges más póttápszert használni. Én részemről, mint ártalmatlan póttápszert a Candis-czukrot merem ajánlani. Ez vízben feloldva használtassék az etetésre. A szőlőcukor az ilyen etésekre nem ajánlatos.

A betelelésnél a méhésznek kiváló gondja legyen az anya megválasztására is, mert egy fiatal és megtermékenyített királynétől is nagyban függ a méhcsalád későbbi tejlődése, ebben, velem együtt valamennyi méhész egyetért. Fűdológ az, hogy a királyné ép és termékeny legyen, mert sokszor megtörtént már az az eset is, hogy egy öregebb királyné egy fiatalabbat minden tekintetben felűlmut. Báró Berlepsch erről a következőket tartja: „A királyné élet-idejére igen keveset adok, s én részemről egy 2—3 éves anyát, mely még mindig elég termékeny, soha sem cserelnék fel olyannal, melynek termékenységéről meggyőződve nem vagyok.“

Ha tehát tudom azt, hogy valamelyik családomnak királynéja termékeny, s a betelelésnél testi erősségéről is meggyőződést szereztem, úgy nem fogom azt egy fiatalabbért feláldozni még akkor sem, ha már három nyárig szolgált volna is; mert az a következő évben még bámulatra méltó tevékenységet fejthet ki s azt még az 5-ik nyár alatt is ismételheti.“ De azonnal eltávolítom mindazon királynékat, melyeknek teste fekete, s mászni is már alig bírnak, mert ekkor már termékenységek ideje is lejárt.

Egyébiránt egy 4—5 éves termékeny királyné mégis a ritkaságok közé tartozik, s magam is csak kivételes esetekben tünnék meg egy 3 éves királynét méhtelepemen. Itt azonban még azon kérdés is felmerülhet, hogy a méhek királynéjokat, mikor az már a peterakásra nem alkalmas, ömaguk eltávolítják-e vagy sem?! Ha ez úgy van, akkor a méhek minden más segédelmet megvetnek, s a királynék cserelését maguk is elvégzik.

Azon családokat, melyeknél a fentjelzett kellekek hiányzanak, egyesíteni kell olyan családokkal, melyeknél mindegyik legrendesebb állapotban van. Több ilyen családok egyesítésével egy jó tenyészcsaládra is szert tehetni. — Nem hagyhatom itt említés nélkül Dzierzonnak azonszavait sem, melyeket ő a családok betelelését illetőleg mondott: „Könnyű, népszegény és kevés épitménnyel bíró családok soha se hagyassanak meg télire; mert felemészlik azt, a mit más családok behordottak, s a mellett, hogy kellő néperősségre szert nem tesznek, táplálék hiánya miatt egy szép tavaszi napon kirajzanak, s így a méhész akarva vagy nem akarva kényszer-rajhoz jut; feltéve, ha kirajzásukat észreveszi, ellenkező esetben pedig mind a raj, mind pedig a méz, melyet velök feletetett, kárba veszett.“

Még arra is szeretném figyelmeztetni a kezdőket, hogy a beteleltetési munkálatokat jobb ha hamarabb végzik, hogy a méhek a viaszépitményekben tett károkat még helyrehozhassák, a kereteket és a kas egyéb nyílásait beragasztani is tudhassák. A beteleltetési munkálatok szeptember hó végeig legkésőbb pedig október hó 10-éig befejezve legyenek.

„M. M.“

Eredménye

a debreczeni octóberi lódíjazás-, ügetőverseny és sors-húzásnak.

I. Vasárnap oct. 6-án déli 12 órakor lódíjazás

Első díj, 20 drb. arany: Ferenczy Emil (Szabócs m.); második díj, 10 drb. arany: Steinfeld Ignác (Debreczen); harmadik díj, 6 drb. arany: Gróf Török (Ung m.); negyedik díj, 4 drb. arany: Móricz Pál (Berettyó Ujfalu.)

II. Vasárnap oct. 6-án d. u. 2 órakor ügetőverseny.

Első díj, 30 drb. arany: Melczer Gyula (Borsod m.); második díj, 10 drb. arany: Barcza Dániel (Debreczen); harmadik díj, kettős tétel: Bay Bertalan (Debreczen.)

III. Hétfőn oct. hó 7-én délelőtti 11 órakor

a nmltságu m. k. földmívelési ministerium által adományozott kamatló kiosztása.

Első díj, 20 drb. arany: Dusóczky László (Debreczen), második díj, 10 drb. arany: Koszorus Lajos (Debreczen); harmadik díj, 10 drb. arany: Móricz Pál (Berettyó Ujfalu); negyedik díj, 5 drb. arany: Pécsi Mihály (Debreczen); ötödik díj, 5 drb. arany: Gyulay (Nánás.)

IV. Octóber 7-én déli 12 órakor sörshuzás.

Folyó sz.	Sorozat.	Nyerő sz.	Tárgy.
1.	8.	480.	Egy négyes fogat, három szürke egy pej, félfedelü hintó és szersz.
2.	8.	917.	Egy kettős fogat, két sárga, futó kocsis és szerszámmal.
3.	5.	443.	Egy könnyebb ígás fogat, egy pej egy sárga, kocsis és szerszámmal.
4.	1.	157.	Egy sárga paripa teljes felszereléssel.
5.	4.	5.	Egy négy éves setét pej csikó.
6.	2.	339.	Egy 3 éves szürke csikó.
7.	8.	671.	Egy 2 éves pej csikó.
8.	5.	967.	Egy 2 éves fekete csikó.
9.	4.	941.	Egy 1 éves pej csikó.
10.	4.	284.	Egy 1 éves pej csikó.
11.	6.	629.	Négy lóra fehér pokrócz heveder és kötőfékkel.
12.	4.	67.	Lóversenyi látszó.
13.	2.	415.	Egy lóra álcza.
14.	4.	205.	Egy nyereg teljes felszereléssel.
15.	8.	157.	Lovagló ostor és sarkantyú.
16.	5.	191.	Két sárga szij-kötőfék.
17.	9.	756.	Egy paripa-kantár (angol).
18.	8.	799.	Egy paripa-kantár.
19.	6.	959.	Angol lótitó készlet.
20.	4.	980.	Egy lómérő bot.

A nyereménytárgyak általvehető: Kiss Sándor társulati igazgató urnál Debreczenben.

Kelt Debreczen, 1878. évi octóber hó 7-én.

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság igazgatósága.

Értesítés.

Az erdélyi gazd. egyesület szőlőskertjében (Hidelve, nagy utca) az ideai csemege- és borszőlőtermés folyó hó 19-én szombaton d. u. 3 órakor fog eladatni; egy kilo szőlő felkiáltási ára 10 kr.

Azon t. urakat, kik ezen termésből, mely a legjobb hazai és honosított külföldi fajokból áll, venni szándékoznak: felkérjük sziveskedjenek az irt helyen és időben megjelenni.

A titkári hivatal.

Vidéki gazdasági tudósítás.

Szentmihály (Udvarhelymegye), 1878. oct. 7-én.

Az 1878-ik év nyarának első napjai folytonos esőzéssel s csak utóbbi napjai folytak kellemes idővel le, mi miatt a nyári munkákban sok késelem történt. Buzatermésünk jó volt, kalongyája (26 kéve) 25—30 litert ad, mi a Fejér-Nyikó vidéken csak jó termés idején történik. Egy 20 literes mérő tiszta buza ára 1 firt 10—30 kr. Gyéren gyűlt rozsnak kalongyája 40—45 litert ad. A rozsnak és elegy buzának a jelzett és ez idő szerint használatban lévő mérővel ára 90 kr. Zabunk sok termelt; egy mérő zab ára 30—33 kr. A török-buzatermés a nyár folytán gyengének mutatkozott, de miután teljesen elkészült és kitűnő minőségű, kielégítőnek mondható. Szénánk s az idejében megkaszált helyeken sarjunk is bőven termelt. Szénánk közepes minőségű és rendkívül olcsó. Pityóka-termésünk a legsilányabb s a mi van is, rothad. Gyümölcs-termésünk különböző; alma kevesebb, körte elég, szilvánk bőven termelt. Egy régi véka szilvát 15—20 krral fizetnek, ugyanennyi almát pedig 30 krtól 40—50 krig. September első napjaiban vetettünk keveset, de a szárazság miatt a vetés javában csak most folyhat. E vidéken, a mai napig marhavész nem mutatkozott; barmaink egészségesek s ritka és magas keletők van. Megemlítem azt is, hogy e vidéken a tagosítás munkába van véve két községben: Tarcsafalván és itt Szentmihályon, az elsőben az életbelépéshez közel, az utolsóban még mind vajudik.

Török Sámuel.

A szerkesztő postája. A deési kiállításról szóló cikket lapunk zártakor vettük, csak jövő számunkban adhatjuk. —

T. munkatársainkat és levelezőinket a szüreti eredmények lehető teljes és gyors beküldésére kérjük. Szerk.

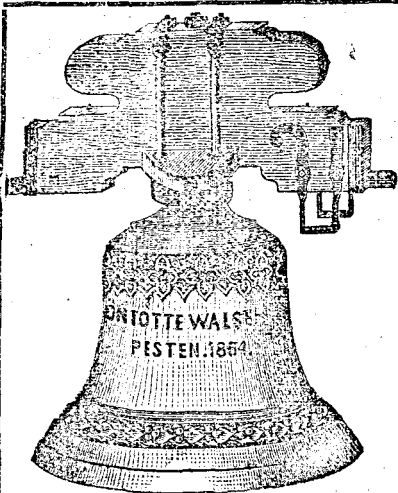
Piaci árainkat illetőleg megjegyezzük, hogy a hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 800 kr., leütve a tizedrészét, 80 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: SZABÓ SÁMUEL.

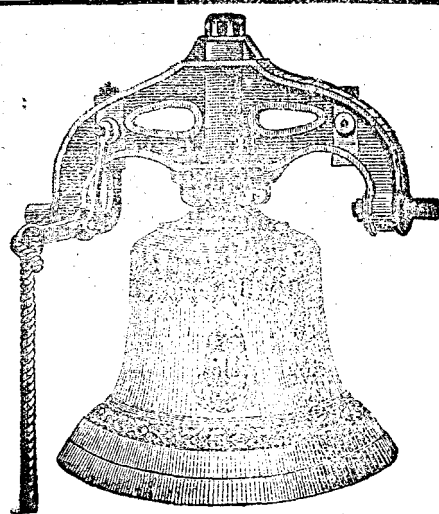
H I R D E T É S.

Tömítő-orsók, kovács-fúvók, takaró-ponyvák, tized mérleg és súlyok.

kerti- és kézi fecskendők, tüzi vedrek, pemeték, toló- és mászó létrák

Harangok
fa és vaskalappal.
Tűzoltó szerelvények.
Borlehúzó gépek
teljesen felszerelve.
Gummi és kender
tömlők, gummi kö-
penyegek.
Szivattyus és házi
kutak, azonkívül

rugany-mérga és guttaperga áruk minden czélra, nevezetesen lapok, szellentyűk, zárkarikák, zsinórok

szerező és javító műhelye; elvállal kutak, gépek és vízvezetések berendezését és javítását (3.)

WALSER FERENCZ első magyar gép- és tűzoltó szerek gyára, harang és érczöntöde Budapesten,
főkraktár Kolozsvártt, bel-monostor utca 12. szám.

villanyos házi és szoba-távirdák, vezetékek tűzoltó egyletek részére

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	felegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j c z á r o k b a n											
Beszterozo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs	oct. 15	480	420	360	—	150	330	320	100	200	32
Dóva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sy.-Sz.-Miklós	oct. 12	830	—	400	350	200	450	130	40	—	30
Kolozsvár	oct. 17	485	—	385	—	185	340	170	110	265	42
K.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Szében	oct. 15	600	500	410	400	220	460	160	90	320	40
Negesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	oct. 14	600	550	410	400	200	500	250	130	250	30
Szamosujvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	oct. 10	500	362	275	235	142	288	170	80	230	36
Sz.-Udvarhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelőnek minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
10/16 v. egész oldal	8	24	45	85	120	160	180	200	220	260	
9/16 v. fél „	4	12	23	43	60	80	90	100	110	130	
4/16 v. negyed „	2	6	12	22	30	40	45	50	55	65	
3/16 v. nyolczad oldal	1-50	1-50	8	12	16	22	24	26	28	33	
1/16 v. tízenhatod „	1	3	4	6	8	11	12	13	14	17	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.